

Problemet är, menar Lévy, att den intellektuelle "är sanningen, förnuftet, rättvisan osv. Det är illusionen av en värld där det universellas värden skulle bestå." Och han tillägger med en ny, lite lättsam avspändhet: "Det är förvisso en aning absurt. Det är en aning löjligt." Men, om jag förstått honom rätt, så måste den intellektuelle av i dag verka som om dessa universalvärden faktiskt existerade, utan att han i strikt semantisk-filosofisk mening kan tro på dem: "Han vet att sanningen är – men att den inte existerar. Han vet att den gäller – men att den ständigt flyr undan."

Den intellektuelle bör vidare vara motståndare till en Bergsonsk livsdyrkan "utan att hamna i armarna på Marx"; han är kritisk mot Heidegger utan att återfalla i Hegel. Och han är pessimistisk men samtidigt munter, icke-socialistisk, ensam, tvivlande: "...det går inte en morgon utan att han ifrågasätter gårdagens trohet. Han har, *han bör ha*, förräderiet i blodet."

"Och så", förklarar Lévy, "är den intellektuelle en som tänker. Som helt enkelt tänker." Här har vi till sist kärnan hos både Finkielkraut och Lévy: en oro kanske inte först och främst för konsten, utbildningen, litteraturen. Utan just för den gamla goda västerländska tankens utsatthet i den (postmoderna) kulturen. Och för att den franska offentliga scenens riddare, den omutlige intellektuelle, skall komma att de-troneras från sin centrala roll.

Om Finkielkraut härvidlag delvis närmar sig en något krampartad alarmism, så definierar, tycks det mig, Lévy en på många sätt rimlig roll för den intellektuelle av i dag. Bägge böckerna visar till sist att upplysningsarvet ännu inte är färdigt att skrotas.

Och bägge dessa högkulturens försvarare säljer för övrigt utmärkt i den postmoderna kulturen.

OTTO MANNHEIMER